40. בלק. הבוקר המרפא (במדבר רד/א)

ר׳ אלעזר הוה אזיל למחמי לר׳ יוסי חמוי הלך לבקר את חמיו, רבי יוסי **ור׳ אבא וחבריו אזלו עמיה** הלכו ביחד אתו ר׳ אבא וחבריו.

פתח ר׳ אלעזר ואמר (תהלים ה 4): ה׳! בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי [בֹּקֶר, אֶעֱרָךְ לָךְ וַאֲצַפֶּה] (אברהם מסמל מידת החסד שהוא הבוקר)**. ה׳! בֹּקֶר, מאי בֹּקֶר?** מה פירוש, ׳ה׳ בוקר׳?

אלא דא בקר דאברהם דאתער בעלמא אלא זה בוקר של אברהם המתעורר בעולם**, דכתיב (ברא׳ כב 3): וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר, דהא כד אתי צפרא** שהרי כשבא הבוקר, **ההוא בקר אתער בעלמא והוא עידן רעוא לכלא** אותו בוקר מתעורר בעולם והוא שעת רצון לכל, **ולמעבד טיבו לכל עלמא** לעשות טובה לכל העולם, **לזכאין ולחייבין** לצדיקים ולרשעים**, וכדין, עידן צלותא הוא למצלי קמי מלכא קדישא.** ואז, הוא זמן התפילה להתפלל לפני המלך הקדוש.

ועל דא, בשעתא דאתי צפרא, כל אינון אסירי מלכא אשכחו נייחא לכן, בשעה שבא הבוקר, כל אסירי המלך (החולים) מוצאים מנוח, **עידן צלותא איהו עלייהו** הוא זמן התפילה כדי להתפלל עליהם**, וכ״ש אינון דתייבין בתיובתא ובעאן בעותהון לקמי מלכא קדישא** וכל שכן אותם החוזרים בתשובה ומבקשים את בקשתם לפני המלך הקדוש, **בגין דהאי שעתא** כי בשעה זו **חד ממנא נפיק לסטר דרום ורפאל שמיה** ממונה אחד יוצא לצד דרום (חסד) ורפאל שמו **וכל זיני אסוותא בידוי**[1]**,** וכל מיני רפואות בידיו**, ומסטר דרום נפק חד רוחא** ומצד דרום יוצאת רוח אחת **ומטי לגבי ההוא ממנא** ומגיעה אל הממונה ההוא, **דממנא על אסוותא** הממונה על הרפואה.

וכד מטי צלותא לקמי קב״ה, וכשמגיעה התפילה לפני הקב״ה**, פקיד לבי דינא דיליה דלא יפתחון בדינא** הוא מצווה לבית דינו שלא יפתחו בדין **בגין דחיים בידא דקב״ה ולא בידיהון** כי החיים הם בידי הקב״ה ולא בידיהם. **ומיגו דאיהו עידן רעוא** ומתוך שהוא שעת רצון, **בעא קב״ה זכותא דההוא ב״נ** מחפש הקב״ה את זכותו של אותו אדם.

אי ישתכח בצלותא או דאיהו מאריה דתיובתא אם הוא נמצא בתפילה או שהוא בעל תשובה, **חס עליה** חס (הקב״ה) עליו, (אפילו אם אינו צדיק).

בההיא שעתא קל צפרין דמקננן אשתמעו באותה שעה נשמע קול הציפורים המקננות (נשמות הצדיקים בגן עדן). **דכתיב (תהל׳ קד 17): אֲשֶׁר שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ. ואינון צפרין אודאן ומשבחן לקב״ה** ואותן הציפורים מודות ומשבחות להקב״ה **וההוא אילת השחר אתער בעלמא ואמר** ואותה איילת השחר (השכינה) מתעוררת בעולם ואומרת **(תהל׳ לא 20): מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ** שגנזת למודים באלהותך **[פָּעַלְתָּ לַחֹסִים בָּךְ, נֶגֶד בְּנֵי אָדָם]. כדין ההוא ממנא נפיק ועביד כל מה דאתפקד** אז, אותו ממונה יוצא ועושה את כל מה שנצטווה.

ואי תימא, דזיני אסוותא בידוי כמה דאמרן ואם תאמר שמיני רפואה בידו כמו שאמרנו**, לאו הכי** לא כך הדבר **דהא אסוותא לא הוי אלא בידוי דמלכא קדישא** כי הרפואה אינה אלא בידי המלך הקדוש.

---

[1] מס׳ בבא בתרא טז/ב: היינו דאמרי אינשי: אידלי יומא אידלי קצירא. (פתגם עממי: עלה היום, היקל החולי)

מס׳ נדרים ח/ב: חרגא דיומא מסי. (אבק של היום, (הנראה בקרני השמש) מרפא.

מס׳ נדרים מ/א: תלת שעי קדמייתא - רווחא דעתיה. (שלוש שעות ראשונות (של היום) דעתו של אדם נינוחה)

אבל בשעתא דפקיד קב״ה אסוותא להההוא בר נש אבל בשעה שהקב״ה מצווה שיתרפא אותו אדם **איהו נפיק וכל אינון מקטרגין דממנן על מרעין בישין דחלין מניה** הוא יוצא וכל המקטרגים הממונים על מחלות רעות מפחדים ממנו, **כדין ההוא רוחא דקא נסע מסטרא דדרום** אז, הרוח ההיא שיצאה מהדרום **אושיט ליה להההוא ב״נ והא אסוותא אשתכח** (המלאך) מושיט אותה לאותו אדם, והרי הרפואה פועלת. **וכלא בידוי דקב״ה** והכל בידי הקב״ה **ועל דא כתיב: ה׳! בְּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי.**